

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leta 25 K, za pol leta 13 K, za četr leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K, za pol leta 12 K, za četr leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K, za pol leta 11 K, za četr leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znaša postnina. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od poterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. —

Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Na Šmarni gori.

V nedeljo so klerikalci priredili shod na Šmarni gori, da proslave desetletnico katoliškega delavskega društva. Nameravano demonstracijo jim je nebeski oče temeljito pokvaril z dejem, kar je pač viden dokaz, da tudi v nebesih niso zadovoljni s tem, kar pod krinko katoličanstva počenjajo dr. Šusteršič, dr. Krek in drugi taki politiki. Udeležba je bila vsled dejja sicer skrajno pliča, a »Slovenec« je vendar zadovoljen, češ, da so prišli najboljši klerikalci in najboljše klerikalke.

No, če so bili res zbrani najboljši ljudje klerikalne stranke, potem pač ni bilo lepo, da sta jih dr. Krek in dr. Šusteršič pitala z neslastnostmi. Za lačne ljudi, ki se žrtvujejo za site duhovnike, bi se bila že lahko nekoliko bolj potrudila, zakaj ker sta moža na Šmarni gori načekala, je res pod vsako kritiko.

Prvi je govoril dr. Krek. Ta je med drugim rekel: »V preteklem letu se je storilo veliko za organizacijo delavstva in vsega ljudstva; napake ki so se zgodile pri organizaciji, moramo računati na rovno človeške slabosti, kar se je pa storilo dobrega, to je bilo od Boga.« — »Napake imenuje dr. Krek tiste brezstevilne in prekanjene sleparje, ki so se zgodile v klerikalni organizaciji, pri konsumih in posojilnicah. «Napake» — to je res dober izraz in nič slabše niso »človeške slabosti«, ki so krive dogodivših se lojavščin, ki so toliko poštenih ljudi spravile v nesrečo in na beraško palico. Krek seveda ni ničesar riskiral pri ti organizaciji, in dr. Šusteršič se je pri nji nalezel tako lepih tisočakov, da kupuje grashine — torej je naravno, da moža ne moreta prehvaliti svoje organizacije.

Dr. Šusteršič je govoril o političnih rečeh. Klatil je tista stare fraze, ki pri razsodnih ljudeh že davno nič ne zadežejo. Tako je pripovedoval, da je slovensko ljudstvo (to so Šu-

steršič in duhovniki) v najhujši opoziciji proti vladi. To mu verjamemo samo kak klerikalec, vsak drugi človek bi bil Šusteršiča vprašal: Kdaj je kaka vlada še dajala bogate subvencije strankam, ki ji delajo resno opozicijo. Prav sedanja vlada razmetava tisočake in tisočake za podjetja tistih klerikalcev, ki ji delajo »opozicijo« — seveda le ker vlada ve, da je ta opozicija samo navidezna, da je ta opozicija le komedija. In komedija ter nič drugega so tudi Šusteršičeve tirade, da se bo obstrukcija nadaljevala, dokler se ne razbije sedanji parlament, zakaj Šusteršič le govori tako, dela pa kakor dela od vlade subvencijonirana stranka, kar se je pokazalo pri volitvi delegacije.

Tudi v drugih ozirih je Šusteršič »farbal« svoje poslušalce. Tako je pripovedoval, da so privilegirani delegatje dovolili 400 milijonov kron za nove kanone. Mi obsojamo tiste privilegirane delegate, ki so glasovali za ta izdatek, a Šusteršič bi bil moral povedati, da niso samo privilegirani, nego tudi ljudski zastopniki v delegaciji glasovali za ta izdatek in da sploh ni šel nihče stako vnemo v boj za dovolitev teh 400 milijonov kron, kakor klerikalci, ljudski zastopniki, poslanci kmetskih stanov in najboljši prijatelji ter zaveznički dr. Šusteršiča. »Sedanji sistem je krič, da pravi ljudski zastopnik pod nobenim pogojem ne more glasovati za take stroške,« je deklamiral dr. Šusteršič, pa previdno zamolčal, da so ravno klerikalci omogočili, da je bilo sprejetih onih 400 milijonov.

Tudi ta klavrni shod je Šusteršič porabil, da je malo ozmerjal napredno učiteljstvo in uradništvo povedal, da ima predobre plače, a premalo dela. Kdo mu bo ugovarjal, da vidi, kako neznansko se mučijo duhovniki in so pri tem tako slabo plačani, da komaj stotisoč kron prihranijo.

S prazno baharijo, kako so du-

steršič in duhovniki) v najhujši opoziciji proti vladi. To mu verjamemo samo kak klerikalec, vsak drugi človek bi bil Šusteršiča vprašal: Kdaj je kaka vlada še dajala bogate subvencije strankam, ki ji delajo resno opozicijo. Prav sedanja vlada razmetava tisočake in tisočake za podjetja tistih klerikalcev, ki ji delajo »opozicijo« — seveda le ker vlada ve, da je ta opozicija samo navidezna, da je ta opozicija le komedija. In komedija ter nič drugega so tudi Šusteršičeve tirade, da se bo obstrukcija nadaljevala, dokler se ne razbije sedanji parlament, zakaj Šusteršič le govori tako, dela pa kakor dela od vlade subvencijonirana stranka, kar se je pokazalo pri volitvi delegacije.

Po Šusteršiču so govorili »najboljši naši tovariši in tovarišice v boju za probujenje našega ljudstva«, a »Slovenec« ne poroča, kaj so govorili, bržas ker ga je sram.

Vojna na Dalnjem Vztoku.

Včeraj smo priobčili brzovje, katerega so v London dobili baje iz Petrograda, da je admiral Skridlov dne 7. t. m. s svojo eskadro priplul pred Port Artur in se pristanišču približal na trideset milj. Vsled nepredorne megle, ki je nenadoma zavladala na morju, je trčil na japonsko eskadro, obstoječo iz več torpedov in dveh oklopnic, ki so ga takoj napadle. Vnel se je lut boj, v katerem se je Japoncem posrečilo ruske ladje neznatno poškodovati. Ker Skridlovu rusku brodovje iz Port Arturja ni prišlo na pomoč, se je eskadra v petek 10. t. m. vrnila v Vladivostok.

Ta vest je silno neverjetna! Ako je Skridlov v resnici že prišel tako blizu Port Arturja, potem pač ni misliti, da bi ne zastavil vseh svojih sil, da bi se združil s portartuškim brodovjem, zlasti ako je naletel samo na nekaj japonskih torpedov in dve oklopnic. Upoštevati je namreč treba, da ruska vladivostoška eskadra ne obstoji samo, kakor si marsikdo morda misli, iz že večkrat imenovanih štirih križark »Rosija«, »Rjurik«, »Gromoboj« in »Bogatir« marveč tudi iz več kot 20 torpedov in torpednih uničevalk. Ako se je torej Skridlov odločil, da se poskusi združiti s portartuškim brodovjem, in je v to svrhu odplovil iz Vladivostoka, je brez dvoma poleg križark vzel tudi sabo več torpedov, ki so za obrambo največje vrednosti. Saj je vendar moral računati s tem, da ga Japonci že ob vzhodni korejski obali

ali v Rumenem morju lahko nenačoma napadejo. Ako bi v tem slučaju imeli Japonci na razpolago ne samo križarke, ampak tudi torpedovke, bi se jih Skridlov, ako bi ne imel torpedovk, ne mogel uspešno braniti, zakaj s križark bi pač lahko metal na sovražnika bombe in granate, ne mogel pa bi jih torpedirati, kar pa je v boju na morju največjega pomena. Zato se lahko s polno gotovostjo sklepa, da je Skridlov, aki se je v istini napotil proti Port Arturju, vzel sabo vsaj nekaj brzovoznih torpedov.

To eskadro je potem pred Port Arturjem naletel na nekaj japonskih torpedovk in dve oklopniči. Vnel se je boj. Na obeh straneh je bilo »nekaj torpedovk«, na ruski strani štiri križarke, na japonski pa dve oklopniči. V tem slučaju bi bil položaj ruske eskadre vsakakor veliko ugodnejši, kakor japonske, zakaj na ruski strani bi manevrirale štiri brzovozne križarke proti dvema neokretnima oklopnicama, kar bi se brez dvoma moralno uspešno završiti za Skridlova. Pa recimo tudi, da bi se Skridlova eskadra v boju ne mogla kosati z japonsko, bi se pač vsaj štirim križarkam brez posebne težave lahko posrečilo uiti Japoncem ter doseči Port Artur. Treba je namreč upoštevati, da so vse te križarke hrzovozne, ki prevožijo 22 vozov, dočim vožijo japonske oklopnice v najugodnejšem slučaju jedva še 16 do 17 vozov. Da bi torej japonske ladje mogle dobiti v uničilni ruske križarke, ako bi se te sredi boja spustile v beg proti Port Arturju, je popolnoma izključeno, kakor je tudi izključeno to, da bi portartuško brodovje — seveda posito, da je izhod iz pristanišča prost — ne prihitelo iz luke, čim bi slišalo na širokem morju gromenje topov. In da se to gromenje topov na trideset milj čuje, pač ni nikakoga dvoma, kakor je dvomljivo, da bi se Japonci na širokem morju borili sami seboj, ali s kom dru-

gim, kakor z Rusi. Iz rečenega torej izvajamo, da se je Skridlov, aki je bil res samo 30 milj od Port Arturja oddaljen, tudi faktočno združil s portartuško eskadro, kakor je nedavno tega poročalo rusko brzovozno agentstvo, ali pa ga sploh ni bilo pred Port Arturjem! Da bi se bil Skridlov zopet vrnil v Vladivostok, ko se je približal Port Arturju že na 30 milj in je tukaj naletel na prvo zapreko, to je enostavno izključeno!

Izpred Port Arturja.

Pred Port Arturjem divja že več nego teden dni ljut boj, ne da bi nam o teh bojih dosedaj došlo kako zanesljivo poročilo. Sicer nam dohačajo dan na dan najrazličnejše vesti, a kdo nam je porok, da so tudi resnice?! Vendar pa če upoštevamo staro prislovico »vox populi, vox dei«, moramo sklepati, da je to pot vojna sreča Rusom mila, zakaj vsa poročila soglašajo v tem, da so bili Japonci tako na suhem, kakor na morju odbiti izpred Port Arturja z velikimi izgubami.

V tem domnevaju pa nas zlasti še potrjuje trdovratni molk s strani Japoncev. Dosedaj so še vsak svoj najneznatnejši uspeh takoj obesili na veliki zvon in to pot bi naj molčali, ako bi bile njih operacije istinito uspešne pred Port Arturjem?! Tega si kratkomalo ni misliti!

Vesti o velikih bitkah pred Port Arturjem se še vedno vzdržujejo. Posebno ljuto so naskočili Japoneci Port Artur v četrtek. Dasi so štirikrat zaporedoma z vso silo napadli trdnjava, vendar si niso mogli izvajevati, kakor se poroča iz Liaojanga, nobenega uspeha, marveč so bili z velikimi izgubami odbiti. Takisto se poroča, da je general Miščenko hudo porazil japonsko armado pri Vafantiju.

Iz Londona pa se javlja da sta

LISTEK.

O šolski higijeni z ozirom na kongres v Norimberku.

Fr. Kocbek.
(Daleje)

Sklicatelji so razposlali širom sveta poziv na ustanovitev kongresa; njegovo nalogo so označili sledenje: Spoznavamo, da je glede higijeničke vzgoje treba že v mladosti metodično postopati, da se zlasti v šoli mora telo dovršeno negovati, čimer se zbrani duševni prenapor in oslabljenje individualitete. Uspešen razvoj naroda se osigura v prvi vrsti le s tem, da se zdravje mladine posebno v šolskem času vsestransko ojači. S skupnim delovanjem narodov se naloge in težnje šolske higijene bistveno olajšajo in pospešujejo.

Da bi se prvi internacionalni kongres posrečil, ustanovili so se v raznih deželah komiteji v pospeševanje istega. Njih naloga je bila, da so izbrali govornike za kongres, vzdobjali posameznike na šolsko higijeničko razstavo ter nabirali gmočna sredstva, da se odpošljijo na kongres tehniki, šolniki in zdravniki,

ki bi pridobljeno znanje uporabili v domačih krajih v prid šole in mladine. Oficijselna udeležba je bila nepriskakovano velika, kakor še redko kdaj na kakem internacionalnem kongresu. Zastopanih je bilo 20 evropskih in neevropskih držav, in sicer s 56 komiteji, od katerih je pripadalo na 11 nemških zveznih držav 21 komitejev. Na Avstrijskem so se ustavili deželniki organizacijski odbori na Gornjem in Spodnjem Avstrijskem, na Češkem, v Galiciji, Šleziji, na Štajerskem, Tirolskem, Solnograškem in v Trstu. Druge avstrijske kongresne se za kongres niso brigale. Od evropskih držav niste v tej organizaciji zastopani Turčija in Italija, četudi ste poslali po 1 udeležnika.

Kongresa se je udeležilo okoli 1247 članov, ki so plačali po 20 mark članarine in dobili izkaznice, ter okoli 263 udeležnikov, ki niso imeli pravice glasovanja in so plačali 5 mark.

Članov je bilo iz Prusije 144, Bavarskega 356, iz drugih zveznih držav Nemčije 121, tedaj iz Nemčije 621. Druge države so bile zastopane sledenje: Belgija 9, Bolgarija 4, Chile 3, Kuba 1, Dansko 9, Francija 9, Anglija 48, Nizozemska 51, Japan 5, Italija 4, Luksemburg 3, Norvegija 2, Avstrija 322, Portugal 8, Rumunija 3,

Rusija 60, Švica 26, Srbija 3, Španija 15, Turčija 1, Severna Amerika 11, Uruguay 1, Ogrska 19. Bila je torej družba iz vseh krajev sveta, vendar se ni kazalo nikako nasprotstvo narodov. Naj še tu omenim znamenite besede Sir Landra Bruntona, ki je izvoljen za predstavnika 2. kongresa, kateri se vrši leta 1907. v Londonu. Ta je rekel: »Internacionalni kongres so mostovi prijateljstva in pridobitve prometa, so sredstvo pobratimstva človeštva. Čimvečji je promet, tembolj bode izginila neprijaznost med narodico.«

Pokroviteljstvo kongresa je preuzezel princ dr. med. Ludovik Ferdinand Bavarski. Za kongres je bil sestavljen poseben poslovni red. Zborovanja so bila plenarna in odsekova. Prva se je vršila 5., 7. in 9. aprila v gledališču Apollo, druga pa 5. popoldne, 6. celi dan, 7. popoldne in 8. celi dan.* Več potrebna obvestila so se objavljala v posebnem listu »Tagblatt«, katerega je izšlo 5 števil, in sicer v nemškem, francoskem in angleškem jeziku.

Po poslovniku je bil dopuščen vsak evropski jezik kot kongresni jezik, vendar se je zahtevalo, da pre-

* V novem poslopnju kraljeve industrijske šole.

davatelji in udeležniki debat končno ponovijo svoj govor v nemškem, francoskem ali angleškem jeziku, aki so govorili v drugem jeziku. — V predsedstvu so bili izvoljeni člani raznih dežel.

V plenarnih sejah so bili govorili znameniti zastopniki največjih kulturnih držav; čas govora je bil dololen na 45 minut. V teh sejih so se reševali tudi razne poslovne stvari.

V odsekovih sejah so govorili najprej določeni poročevalci po 30 min., prosti oglašeni govorniki 20 min. govorniki k razpravi pa po 8 minut.

Dne 5. aprila je kongres otvoril princ Ludovik Ferdinand Bavarski. Pozdravne govore so imeli razni oficijselni zastopniki posameznih držav in korporacije. Posebno pozdravljeni so bili zastopniki Japana, Avstrije in Rusije. Prvi znanstveni govor je imel dr. Cohn iz Vratislave: »Kaj so zdravnički oči za šolsko higijeno storili in kaj imajo še storiti.«

Dne 7. aprila je povoril v plenarni seji dr. Axel Johannesen iz Kristianije »O stanju šolske higijene v Norvegiji«, dr. Le Gendre iz Pariza (francosko), dr. Sickinger: »Organisation grosser Volksschulkörper nach der natürlichen Leistungs-

fähigkeit der Kinder« in znani higijenik prof. dr. Knepp iz Prage »O odvrniti kužnih bolezni v šoli.«

Dne 9. aprila so govorili v skupni seji: dr. L. Liebermann iz Budimpešte »O nalogi in izobrazbi šolskih zdravnikov«, potem dr. James Kerr iz Londona »O glavnih zahtevah, katerih se imajo šole prezračevati« in končno dr. Skvorcov iz Harkova »O načelih vzgoje in izobraževanja iz higijeničkega stališča.«

Poleg plenarnih sej se je v 7 odsekih (ne pa 11, kakor napačno poroča »Slovenski učitelj«) obravnavalo 153 vprašanj, med

dva ruska častnika dospela iz Port Arthurja v Liaojang z važnimi poročili poveljnika portarturške posadke Stesla na generala Kuropatkina in da je ruska granata iz obrežnih utrdb zadela japonsko torpedovko, ki je hotela ob izhodu iz pristana položiti mine; torpedovka je bila hudo poškrovana in se je takoj potopila.

Boji v Mandžuriji.

Po poročilih iz Tokija prodira general Kuroki neprestano proti severu. Rusi se na celi črti umičejo. Liaojang je že zapuščen in glavno rusko vojno taborišče pa je premesteno v Mukden (?). Japonci se že nahajajo v neposredni bližini Liao-janga. Večja bitka je bila južno od Kajpinga. Tako Rusi kakor Japonci zatrjujejo, da so v tej bitki zmagali. Tudi iz Niučvanga se javlja, da se je deset milij jugozahodno od Kajčova vnel ljud boj, ki pa se je končal, ne da bi se zmaga obrnila na to, ali ono stran. Rusi zatrjujejo, da je bilo v bližini bojišča utrjenih 10000 Hunguzov, ki se pa boja niso udeležili.

V London pa je došla iz Hajčenga vest, da so Rusi dva japonska bataljona, ki sta jih hotela napasti za hrbotom, zajeli in jih popolnoma uničili. Nasprotno pa poroča Reuterjev urad iz Niučvanga, da so se pri Pulantenu spopadli ruski in japonski oddelki; Rusi so bili baje porazeni; izgubili so, kakor pravi poročilo, 800 mož in se umaknili proti Kajčovu.

Potopljena japonska oklopica.

Iz Šanghaja se poroča, da je popolnoma pogzano, da so Japonci razen oklopnice »Hacuzek« in križarke »Jošimo« še istega dne izgubili še neko drugo oklopničo, katero so sprva sabil buksirali, a ki se je potem potopila v Pečilskem zalivu. Japonski konzul je proglašil kraj, kjer se je potopila ta oklopniča, kot nevaren za plujoče ladje in dal na tistem mestu napraviti dalekovidljivo rdeče svarilno znamenje. Vsa posadka s potopljene oklopnice se je rešila. Tudi oklopniča »Fujii« je bila od neke mine poškodovana in se sedaj nahaja v ladjevinici v Sasehu.

Armadno povelje generala Kuropatkina.

Iz Liaojanga se brzojavlja: Potoplaj je nespremenjen. Pet dni že viada velika vročina. General Kuropatkin je izdal na svojo armado povelje, da naj izkazuje hrabremu sovražniku popolno spoštovanje, mrtvecem pa vojaške časti. Z ujetniki se naj ravna čim najlepše, ranjencem pa se naj streže, kakor da bi bili Rusi.

Graf Rewentlov v vojnih operacijah.

V »Berliner Tagblatt« piše graf Rewentlov, znan pruski strokovnjak

v vojaških zadevah, da je po njegovem mnenju popolnoma mogode, da se je admiralu Skridlovu posrečilo združiti vladivostoško eskadro s portarturško; sicer bi bila ta akcija zvezana z velikim risikom, vendar pa se je prav lahko izvršila s popolnim uspehom. Vojna sila ruskega in japonskega brodovja se je v zadnjem času znatno spremenila na križarske eskadre. Vobde se pod danimi okolnostmi nedava več govoriti o neomejeni premožnosti japonske mornarice, ampak prevlada na morju bo v bodočem pripadala onemu brodovju, ki bo imelo boljše vodstvo, v kolikor ne bodo na mornarici vplivale slučajne poškodbe in izgube, povzročene po minah.

Obrambne priprave v Vladivostoku.

Petrogradski poročevalec »Daily Express« je izvedel, da je vojno ministrstvo poveljniku vladivostoške trdnjave ukazalo, da naj poskrbi, da bo trdnjava čim najmočnejše utrjena in amirana. Mnoho topov in provianta se pošteje v Vladivostok, kakor hitro bodo končani transporti vojska v Mukden. Ruska vlada je namreč poizvedela, da nameravajo Japonci najprvo vzeti Port Artur, potem izgnati rusko armado iz Mandžurije, na to pa silno armado in močno vojno brodovje poslati pred Vladivostok, da se tudi še te trdnjave polaste.

Za ojačanje ruskega brodovja.

Odbor za povečanje ruskega vojnega brodovja je izdal ta-le proglašenje: Tekom treh mesecev, odkar obstoji društvo za povečanje ruske vojne mornarice, se je na prostovoljnih darovih nabralo 7,803.467 rubljev 90 kopejk. Izdelo se je v tem času 1,988.231 rubljev, plačati pa se še mora 4,647.293 rubljev, da še torej društvo razpolaga sedaj s kapitalom 1,640.942 rubljev. Vse gori navedene svote so se izdale v društvene svrhe, to je v nakup vojnih ladij. Za ta denar so se nakupile izključno nove vojne ladje, a niti eden trgovinski parnik. V javnosti se je često že slišala želja, da bi bilo umestno ako bi društvo narančilo, kakšne vojne ladje je kupilo in kje. Toda odbor ne smatra za umestno, da bi te podrobnosti obelodanil preje, predno bo končana vojna, pač pa vnovič lahko zatrdi, da so se nakupile samo nove vojne ladje. — Domneva se, da je odbor za »usiljevanje ruskega flote« kupil od chilenske vlade križarke »Capitan Prato«, »Esmeralda« in »Chacabuco«, ki so nedavno dospele v Vladivostok, in več torpedovk.

Izza temnih dni.

(Slike iz življenja raznih papežev.)

(Dalje.)

Papež Aleksandra VI. ljubljeni sin Cezar Borgia, bi se bil najrajsi kopal v človeški krvi. Moril je za kratek čas, moril tudi lastnorodno, če ga je ravno obšla taka volja.

Tako je dal okrog cerkve sv. Petra napraviti ograjo in kadar bi se bil rad zabaval, so morsli njenovi vojaki na ta prostor pripeljati deset ujetnikov, moških, ženskih ali otrok. Ti nesrečni ljudje so bili zvezani na rokah in na nogah, tako da se niso mogli kar nič braniti. Cezar Borgia je potem zajahal svojega žrebeca in se v divjem diru zapodil med ujetnike. Žrebec jih je podrl in potepal, Cezar Borgia je pa nanje streljal in po njih sekal z mečem. To je delal toliko časa, da so oblezali pred cerkvijo sv. Petra samo kosi človeškega mesa. Papež Aleksander VI. in njegova hči in ljubimka Lukrecija sta rada prisostvovala takim prizorom.

In proti temu bestjalnemu početju se ni nihče oglasil. Rimljani, potomci slavnih junakov, sinovi vrhovnih mož, ki so se neustrašno borili proti raznim papežem, so bili tako korenito pokatoličanjeni, da jih je minolo vse moštvo. Tekom papeškega gospodstva so bili postali degenerirana, propadla rasa.

Sicer pa ni bilo varno, se pažeju in njegovi rodovini upreti. Inkvizičija je vsakega uničila. Celo cerkvenim knezem ni prizanašala. Nadškof Florida se je bil uprl papeževim sleparstvom s dispenzami. Hitro so obdolžili nadškofa, da je sam slepar. Papež ga je dal prijeti in vredi v ječo. Ta ječa je bila strašna. Stari nadškof je moral vječi do kolen stati v vodi. Ta muka je bila tako strašna, da je nadškof raje vse priznal, kakor da bi bil postal v ječi. Obsodili so ga na smrt, a niso se upali ga javno usmrtiti, nego so ga v ječi zastupili. Pozneje se je izkazalo, da je bil nadškof popolnoma nedolžen in res samo zato vse priznal, kar so zahtevali, da bi se rešil muk v ječi.

Obstrukcija v češkem deželnem zboru.

Praga, 13. junija. Obstruktivski odbor nemških deželnih posancev je imel včeraj sejo pod predsedstvom dr. Eppingerja. Zastopane so bile vse nemške stranke češkega deželnega zборa. Po kratki debati so enoglasno sklenili, da začne Nemci takoj v jutranji prvi seji zoper z obstrukcijo ter jo nadlujejo do konca zasedanja. Z obstrukcijo bodo začeli pri razpravi o prošnjah posancev za dopust. Mnogo nemških posancev bo v ta namen vložilo prošnje za dopust do 20. junija naprej. K vsaki takri prošnji bo govoril po eden nemški poslanec, zahtevalo se bo tudi glasovanje po imenih in odmor 10 minut. Splošno pričakujejo Nemci, da jim ne bo treba dolgo obstruirati, ker se bo deželni maršal že v prvi seji prepričal o brezuspešnosti nadaljnega zasedanja ter bo naznanih že koncem jutrsne seje, da se prihodnja seja naznani pismeno, nakar se bo koncem tedna naznanih v uradnem listu, da se zasedanje odgoditi ali pa zaključi.

Praga, 13. junija. Češki agrarci si prizadavajo, naj bi deželni maršal sklical zastopnike vseh strank na skupni razgovor, da bi se omogočilo vsaj za toliko časa redno delo, da bi se rešile predloge glede podpor po ujmah prizadetim in glede regulacij rek. O tem prizadevanju so se obvestili tudi nemški poslanci, ki pa so izjavili, da tudi v prilog tem zadevam ne ustavijo obstrukcije.

Zveza svobodomiselnih v Bukovini.

Črnovice, 13. junija. Napredni svobodomiselní nemški, malorški in romunski poslanci bukovinskega deželnega zboru so si ustanovili skupno svobodomiselné zvezo. V narodnih vprašanjih imajo člani te zveze popolnoma proste roke ter lahko v ta namen še vedno ostanejo v svojih narodnih klubih. »Svobodomiselná zveza« si je postavila za nalogo, da varuje gospodarske in socialnopolične koristi bukovinskemu prebivalstvu. V prvi vrsti pa si bo zveza prizadevala, uvesti deželnozborsko volilno reformo.

Ogrski državni zbor.

Budapešta, 13. junija. Na dnevnem redu je bila predloga o dvameščem podaljšanju proračunskega provizorja do konca avgusta 1904. Posl. Komjathy je izjavil v imenu neodvisne stranke, da ni v korist deželi, da sedanje ministrstvo vodi še vedno vladne posle; zato mu odreka sredstva k vladanju, kakor sploh vskakemu ministrstvu, ki stoji na temelju nagodbe iz leta 1867. Neodvisna stranka bo dovolila sredstva za vladanje le takemu ministrstvu, ki dela ogrske politiko. Posl. Simonyi-Semadam je izjavil v imenu ljudske stranke, da istotako odklanja predlogo, a motiviral bo to svoje stališče obširneje v proračunski debati. Za sedaj vpraša le ministrskega predsednika,

Grozodejstva papeža Aleksandra VI. in njegovega sina so končno provzročila po vse Evropi tako nevoljo, da so večji vladarji sklenili temu početju narediti konec. Nemški cesar in francoski, angleški, španski in portugalski kralj so poslali v Rim posebne pooblaščence, ki so imeli nalogo, papežu zagroziti, da ga bo posebna sinoda odstavila, če se ne poboljša. Poslanik angleškega kralja, lord Heckinson je v javni avdijenci naštel nečuvana papeževa grozodejstva. Papež se je polastila silna jeza. Zagrozil je lordu Heckinsonu, da ga pusti skozi okno vreči, če spreverovi še eno samo besedo. Ozmerjal je poslanike, jim predbacival, da so njihovi kralji še večji hudodelci, kakor on in jim ukazal, da še tisti dan zapuste mesto, sicer jih da oblagavti.

In kaj so storili nemški cesar in nevedeni kralji? Ničesar!

Našel se je pa pogumen mož, ki je neustrašno dvignil svoj glas in javno oznanjal, da ta papež ni Kristusov namestnik nego hudodelec. Ta mož je bil menih Savonarola.

kako dolgo še misli pustiti parlament zborovati. — Ministrski predsednik grof Tisza je izjavil, da bo parlament pred poletnimi počitnicami obravnaval le o proračunu in o nekaterih predlogah, ki so v tem zvezi s proračunom, kakor o predlogi glede regulacije plač drž. železničarjem in o vojaških ustavah. — Posl. Lovászy je rekel, da se Szekerdenjeva stranka britko kesa, ker je pomagala vreči lojalnega in koncilijantnega Szella ter s tem pripomogla nehoti grofu Tiszi na krmilo, ki je zagovornik vojaške in dvorne reakcije. — Posl. Ratkay je očital vladu, da noče izvesti narodne pridobitve.

iz Srbije.

Belgrad, 13. junija. Da se je ob obletnici kraljevega umora opustil namerani častniški ples, je provzročil avstro-ogrski poslanik Dumba, ki je zapretil ministru zunanjih zadev Pasiću, da zapusti z vsem objemom v 24 urah srbsko zemljo.

Belgrad, 13. maja. Včeraj je imela patriotična družba »sv. Save« svoj občni zbor. Predsednika družbe sta bivša ministrska predsednika Nikolajević in Georgjević. Ker pa družba že več let ni dala javnih razčinov o svojem delovanju, dasi je izdala že nad stotisoč državine denarja, pričakali so visokoškolci na cesti ob predsednika ter proti njima hrupno demonstrirali.

Položaj v Macedoniji.

Solun, 13. junija. Turška nadluje zoper oboroževanje svojih čet v Macedoniji z veliko naglico. Vsak dan prihajajo v Macedonijo mladi častniki iz vojaške šole v Carigradu, še preden so dovršili svoje študije. Tako je prišlo samo zadnji teden k raznim vojaškim oddelkom v Macedonijo 250 novih turških častnikov. Tudi brodovje se z naglico obnavlja. Neka tvrdka v Filadelfiji je dobila nalog, naj čimprej izdelata tri nove vojne ladje, nadalje je naročena tudi nova križarka.

Carigrad, 13. junija. Romunija je ustanovila v Janini svoj konzulat, da zajezi grško propagando med »Kavalah«. Toda Grki so načuvali prebivalstvo po celih okolicah, naj bojotira romunskega konzula. In res je romunski konzul Padeano že dva tedna v Janini, a še ni mogel dobiti stanovanja.

Carigrad, 13. junija. Iz okraja Hiniš (vilajet Erzerum) je prišlo poročilo, da je armenška četa, obstoječa iz sedmih mož, popolnoma uničena.

Carigrad, 13. junija. Na cesti v Pero je neki Armenec napadel načelnika turške tajne policije, Aondon bega ter ga z bodalom na vratu ranil.

Rim, 13. junija. V Palermu je bil včeraj velik shod za Macedonico, ki so se ga udeležili najodličnejši politiki skoraj cele Sicilije. Govorniki so slikali nečloveški položaj macedonskega prebivalstva. Sprejela se je rezolucija, s katero se prizadete veselile pozivljajo, naj storijo svojo dolžnost.

Najnovejši francoski škandal.

Pariz, 13. junija. Bogati red kartuzijancev je hotel ministrskega pred-

sednika Combesa z dvema milijonama podkupiti, naj bi jih pustil na Francoškem. Combes je seveda ponudbo odklonil. Tajna posredovalca sta bila bivši načelnik Waldeck-Rousseauvega ministrstva, med tem časom umrl De magny in sedanj generalni komisar na svetovni razstavi v St. Louisu Lagrave. Posl. Millerand je prišel nato Combesa prosil, naj o zadevi molči, kar je tudi Combes storil zaradi republikanske vzajemnosti. Toda ker bi ga sedaj Millerand rad izpodrinil ter je v zadnji seji namigaval, kakor da bi se bil Combes okoristil s premoženjem razpuščenih kongregacij, noče več molčati ter je izročil celo umazano in trigo preiskovalni komisiji.

sednika Combesa z dvema milijonama podkupiti, naj bi jih pustil na Francoškem. Combes je seveda ponudbo odklonil. Tajna posredovalca sta bila bivši načelnik Waldeck-Rousseauvega ministrstva, med tem časom umrl De magny in sedanj generalni komisar na svetovni razstavi v St. Louisu Lagrave. Posl. Millerand je prišel nato Combesa prosil, naj o zadevi molči, kar je tudi Combes storil zaradi republikanske vzajemnosti. Toda ker bi ga sedaj Millerand rad izpodrinil ter je v zadnji seji namigaval, kakor da bi se bil Combes okoristil s premoženjem razpuščenih kongregacij, noče več molčati ter je izročil celo umazano in trigo preiskovalni komisiji.

Zarota v Maroku.

London, 13. junija. Po celi deželi je organizovana tajna zarota za odstavljenje sultana. Sultana zarotniki črno pri prebivalstvu, da hoče deželo prodati Francozom. Sultan bo moral najbrže bežati iz Fesa v Tanger.

Dopisi.

iz Ptuja. Kakor se je že objavilo, priredi »Slov. pevsko društvo« v Ptiju dne 7. avgusta t. l. veliki pevski koncert v Mariboru, za katerega so se bile dolčile sledče skladbe: Mešani zbori: 1. »V mraku« H. O. Vogrič, novost; 2. »Nočna pesem«, Emil Adamič, novost; 3. »Na planine«, P. H. Sattner, »Mohorska pesmarica, II. del, str. 110. Moški zbori: 4. »Lahko noč«, H. O. Vogrič, novost; 5. »Povejte ve planine«, Ant. Foerster; 6. »Na moru«, Nedved. Pesmi pod točko 1., 2. in 4. so bile od društva s častnimi darili nagradene. Odbor si je svest, da je storil svojo dolžnost ter priskrbel za koncert tri nove skladbe s svoječasnim razpisom častnih daril. »Slovensko pevsko društvo« v Ptiju, osnovano na najširi podlagi, ne razpolaga na svojem sedežu v Ptiju s številnim in znamenitim pevskim zborom, ker so se razmerni od njegove ustanovitve do danes društvo na škodo zelo predrugčile. Tužne narodne razmere po spodnjestajerskih mestih in trgi zahtevajo tedaj neogibno in nujno obstanie društva, ki je v narodnostnem oziru velikega pomena. Razvidno je torej, da ima društvo veliko nalogo, katere pa samo reševati ne more. Prosi se torej slavna pevska društva, če se udeleže korporativno ali pa vsaj po oddelkih č. pevk in pevcev. S tega stališča in z ozirom na sijajne in vidne dosegane uspehe našega društva, prosimo vladno še en

brisnost nemških klerikalcev je to, da je na plačilnih opominih natisnena tudi reklama za ratilne nemško-klerikalne žurnale. Brez dvoma se bo marsikdo uvel v to past in tako bo nemški »Schulverein« s slovenskimi groši deloval za nemške in klerikalne namene, medtem ko slovenskim narodnim društvom primanjkujejo sredstva na vseh koncih in krajih. Ko bi že vendar naši ljudje prišli do spoznanja, da je bolje denar skozi okno vreči, kakor pa podpirati nemške ali klerikalne namene. Značilno je, da »Slovenec« nikdar ne črhone besedice proti temu, kako nemški klerikalci molzejo slovensko prebivalstvo.

— **Železniška vest.** Železniški uradnik na Savi, g. Ivan Bratina, je premeščen v Brežice.

— **Umrl** je v Ljubljani v starosti 36 let davčni uradnik g. Ivan Globočnik. Pokojnik je bil značajan narodnjak in je užival splošno simpatijo. V nekem oziru je bil ta izborni uradnik, ki ga je finančna uprava resnično izrabljala, — prava žrtve razmer, ki vladajo pri finančnem ravnateljstvu. Slučaj tega moža je le pokazal, kako potrebni bi bili takovani revizorji, ki jih ima finančna uprava že zdavna na — papirju.

— **Slovenske Matice** CXXXVI odborova seja bo v Ljubljani, v sredo dne 22. rožnika t. l. ob petih popoldne v društveni pisanri. Spored: 1. Naznana predsedništva. 2. Potrditev zapisnikov o 135. odborovskej in o XL rednem občnem zboru. 3. Volitev predsednika, I. in II. podpredsednika, blagajnika, ključarjev in odsekov. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Eventualia.

— **Šentpeteterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** priredi t. v proslavo praznika slovenskih bogovestnikov sv. Cirila in Metoda venko slavnostno vrtno veselico dne 10. julija t. l. na vrta Gosssove pivarne na Sv. Petra cesti št. 47. Vabilo in skrbno izbrani spred priobčimo pravočasno. Slavna slovenska društva pa prosimo, da se pri priznavanju svojih veselic prislužijo na to veselico, ki bodo tudi v korist naše prepotrebne šolske družbe.

— **Cestna dirka ljubljanskega kolesarskega društva „Lirija“**, katera bi se imela voziti pretečeno nedeljo, se je morala vsled neugodnih vremenskih razmer preložiti na poznejši čas; istotako se je iz navedenega vzroka preložila veselica imenovanega društva.

— **Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani** priredi dne 10. julija t. l. svojo društveno veselico na vrta restavracije »Pri novem svetu«. Zajedno opazira svoje člane na občni zbor, ki se bodo vršil dne 17. julija t. l. v društvenih prostorih. Podrobnosti in dnevni red sledi v naznanih svojcasu.

— **Društvena godba.** Še enkrat opozarjam slavno občinstvo na vrtni koncert društvene godbe v »Narodnem domu«, kateri se vrši jutri v sredo 15. t. m. in pri katerem iz prijaznosti sodeluje tudi sl. pevsko društvo »Slavec«. Vstopnina za osebo 50. vin. Ker je čisti dobiček namenjen v pokritje stroškov za uniformo, se preplačila hvaležno sprejemajo. Spored: I. Petje: 1. I. pl. Zaje: »Crnogorac Crnogorki«, moški zbor. 2. P. Križkowsky: »Utopljenka«, moški zbor. 3. I. pl. Zaje: »More«, simtonična glasbena slika za moški zbor z orkestrom. 4. I. Zaje: »Slava delu«, moški zbor. II. Godba: 1. Fučík: »Přihod gladijatorjev« marche triumphale. 2. Lecocq: »Mali vojvoda« overture. 3. Dvořák: »Zvoki iz Moldave« valček. 4. Kovařík: »Potpourri iz českých oper«. 5. Parma: Intermezzo iz »Ksenije«. 6. Schneider: »Diamanti in biseri opere« potpourri. 7. Filipovský: »Žvrgolenje senic« koncertna polka za piccolo. 8. Suppé: »Slavnostna overture«. 9. Šebek: »Zbor dervišev« orientalski prizor. 10. Ziehrer: »Avstrija v zvokih« valček. 11. Dr. A. Dvořák: »Trdoglaci« potpourri. 12. Komzák: »Potpourri iz veselih koračnic«. — V slučaju slabega vremena vrši se koncert drugi dan.

— **V Zgornjem Tuhinju** je bil novič izvoljen dosedjanž župan g. Jernej Hribar z vsemi glasovi, za svetovca pa Primož Matijan in Franc Hribar.

— **Nevarnega tatu** so arretirali bližu Litije. Piše se Ignacij Rus in je doma iz Temenice pri Višnji gori. Kradel je v Litiji in v okolici ter izvršil več drznih viromov.

— **Redek slučaj.** Fran Mužina, po domače »Ambrož«, posestnik v Rakitniku pri Postojni, ima kravo, katera je skotila v treh letih 12 let, namreč v starosti 2½ let 3, katera so ostala živa; pri 3½ letih

3 mrtva; pri 4½ letih 2 živa, a sedaj pri 5½ letih zopet 4 mrtva, ker so bila vsa zamotana v nji. Kravo se je posrečilo ohraniti pri življenju.

— **Učiteljsko društvo za ptujski okraj** zboruje vsled sklepa z dne 9. junija t. l. v četrtek dne 23. junija t. l. ob navadnem času v šoli ptujske okolice. P. n. po-ročevalci o referatu a) se vljudno vabijo in prosijo, da pridejo poročati.

— **Dijaška podpora društva.** Od Drave se nam piše: Odbori podpornih društev za slovenske visokošolce nas spet spominjajo, da zlsgamo denar za revne dijake; dobavimo tiskana poročila in položnice. Kakor drugod, je tudi tu naša organizacija pomankljiva. Posameznik se težko odloči, ako za stvar ni posebno vnet, da bi sam odpadal svoj prispevek. Zatorej bi bilo potrebno, da bi imelo vsako društvo saj v vsakem večem kraju (mestu in trgu) svojega zaupnika ali poverjenika, kateri bi donesek pobiral in odpošiljal. Ta bi o pravem času donesek pobral in bi pri vseh tistih osebah potkal, od katerih je prispevok pričakovati. Tak zaupnik bi mogel še posebe tiste osebe, katere so med študijami dobivale podporo, katera so nasproti podpornim društvom »dolžniki«, posiskati in za podpornike pridobiti! Kajti večine teh nehvaležnežev najti med podporniki! Nočejo se spomniti, da so mogli le s pomočjo podpor študije kontakti, da tudi sedaj študirajo revni dijaki, katerim se mora pomagati!

— **Graf Oskar Christal-nik**, c. in kr. nadporočnik izven službe, Slovencem, kateri je naklonjen potomec staroslovenske korotanske plemenitaške rodbine, je podedoval po svojem stricu fml. grofu Adalbertu Christalniku graščine Svinc, Waisenberg, Hornburg, Mittertrixen in Meiselberg na Koroškem, ter se preselil s svojo obiteljo iz goriške rožne doline, kjer je desedaj bival v graščino Svinc. Nekaj let je bival v svoji graščini v Gorici na Koroškem, ter si pridobil vsled svojega prijaznega invljudnega občevanja s preprostim slovenskim narodom mnogo simpatij.

— **Ubegel politik.** Goriški odvetnik in deželni poslanec, žid dr. Gražadio Luzzatto je pobegnil iz Gorice. Defravdiral je svojim klijentom 240.000 K. Luzzatto je bil eden prvakov vladajoče italijanske stranke na Goriškem. Pobegnil je na otok Krf (Korfu), kjer se mudita tudi ubegli italijanski minister in defravdant Nasi ter njegov tajnik Lombardo. Luzzatto je vžival velik ugled tudi med laško stranko v Trstu.

— **Poročil** se je trgovec na Opčinah g. Viljem Hribar z gdž Ljudmilo Karižovo, hčerkou tamšnjega poštarja.

— **Ameriška eskadra**, broječa tri oklopnice (»Maine«, »Kearny« in »Alabama« ter križarki prve vrste »Cleveland« in »Baltimore«) pride dne 26. junija na Reko, 1. julija pa v Trst.

— **Potovanje ob Reni.** Nemci so po pravici ponosni na svojo reko Reno. Kakor vidimo ta teden v mednarodni panorami, so to res rajske pokrajine. Na reki kar mrzoli čolnov in ladje, ob reki so deloma drevoredi, deloma lepe ceste, pa tudi železnična se mnogo ne oddalji od reke. Pri tem pa je takorekoč na vsak korak srednjevski vitežki grad, ohranjen ali v razvalinah, med plodnimi vinogradmi, ki pokrivajo bregove ob obeh straneh reke. Pa tudi najlepša nemška mesta so ob Renu, kakor Moguč, Bon, Koblenz itd. — Prihodnji teden pridejo na vrsto zanimivosti Češke, kakor Praga, Heidelberg.

— **Vandalizem.** Ob bregu Ljubljance je lep lipov drevored. Sedaj so vsa drevesa v polnem cvetu, da se daleč naokoli razširja prijetni lipovi vonj. Ali sreča te zabolivi, ko vidiš, kako grdo se dela s temi ubogimi lipami! Ni ga skoraj drevesa — posebno po Poljanskem in Sv. Petru nasipu — da bi ne imel več ali manj vej ulomljenih. Nekateri lipi so popolnoma polomljeni. Ta vandalizem delajo obiralcii lipovega cvetja ob belem dnevu, takorekoč pred očmi policije. Ali ni žalostno, da se ne more to škandalozno početje zbraniti?!

— **Tatvini.** Auerjevim hlapecem je začelo v zadnjem času iz kovčegov denarja in oblike zmanjkovati. Izvabili so pa krvica v osebi nekega hlapecu, ki jo je že nezanano kam počpal. — Genoveški Dvořákovi, kuvarci na Sodniški cesti št. 4, je njena prijateljica pokradla nekaj denarja in predpasnik, kojega je Dvořákova sama vzela nazaj.

— **Nagla sodba.** Dne 12. t. m. se je splazil delavec Ivan Kavčič čez ograjo na vrt pekovskega mojstra F. M. na Karloški cesti. Ker je M. mislil, da je prišel Kavčič krasit, ga je vrgel na tla in osuval s črevljimi tako, da ga je lahko telesno poškodoval.

— **Mesreča.** Danes ob četrtna 8. zjutraj se je peljal tiskar g. Janko Dimic po Sv. Petru cesti s kolesom, kjer je zadel v 78letno potovko Marijo Tončevu iz Kranja tako močno, da je padla in si zlomila desnico v pregibu nad zaprostjo. Tončeva so prepeljali z izvozkom v deželno bolnišnico.

— **Poskušen samomor.** Kleparski pomočnik, ki se je obesil na Krščonovem vrtu, se imenuje F. Andlovic; odrezal ga je neki obrnik, ne gostilničarkina hči.

— **Aretovana** je bila po mestni policiji tiskarica Ivana Jeršetova, ker je svoji prijateljici Jožefi Skubičevi v »Narodnem domu« pokradla več bleke.

— **Izzeljevanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 11. Kranjev, nazaj pa je prišlo 157. Kranjev v Hrvatov; 16. Macedonec je šlo iz Lesc na Reko, 22. Hrvatov iz Špitala v Zagreb in 19. Macedonec iz Hrušice v Budimpešto.

— **Izgubljene reči.** Marija Papeževa je izgubila dne 11. t. m. od Marije Terezije ceste po Dunajski cesti do Bežigrada in nazaj zlat obesek v obliki srčka, vreden 32 K. — Služkinja Terezija Jermanova, stanuča na Rimski cesti št. 4, je izgubila istega dne nekje v mestu denarnico z 18 K.

— **Na južnem kolodvoru najdena reč.** Na južnem kolodvoru so bile najdena sledeče reči: zlat prstan z ručnim kamnom, klobuk in palica.

— **Hrvaške novice.** Veliki župan županije belovarsko-križevske, dr. Milijutin Kukuljević-Bassany de Sacci je šel na lastno prošnjo v pokoj. Na njegovo mesto pride baje poslanec Tošo Georgijević — Posledice po draženja mesa. Tudi v Zagrebu se je meso podražilo, a draginjo čutijo predvsem messari in mestna uprava. Revnješi sloji namreč sploh nočejo — pravzaprav ne morejo — kupovati mesa, mesarji ne prodajajo polovico prejšnje količine, kar se vidi tudi na mestni užitnosti. Dočim je preje dobivalo mesto na dan 1000 do 1300 K užitnine od mesa, dobiva sedaj povprečno le po 300 K. — Tečaj za pouk v ruščini predreki St. Radić v Spletu, pozneje pa v Dubrovniku. — Za finančno samostalnost je bil velik shod v nedeljo tudi v Virju. Govoril je urednik »Podravak« P. Ljubić. — Lepa sokolska slavnost je bila pretečeno nedeljo v Varaždinu povodom blagoslovljenja zastave ondolnega »Sokola«. Slavnosti so se udeležili tudi odpolanci idrijskega in murskega »Sokola«. — Ne zgora. Pri strelijanju proti oblakom v Kučnici pri Karlovcu je odletela iskra v sod smodnika, ki se je razpoloi, vsled česar je bil en mož ubit, trije so smrtno ranjeni, sedem pa je težko ranjenih.

— **Najnovejše novice.** — Bikoborbe v Budimpešti. Pretečeno soboto se je vršila v nalašč za to zgrajeni veliki areni v Budimpešti prva bikoborba. Zanimanje je bilo za krvavo igro le v aristokratičnih in nižjih krogih. Prava inteligencija obsoja brezršne borbe. Borba je bila skoraj brez zanimaljanja. Prvemu toradorju je bik zabodel rog v među ter so ga morali odpeljati iz arena. Včeraj se je borba ponovila, a zanimanje je bilo še slabše kot prvč.

— Drag rokopis ukraden. Iz lateranskega arhiva v Rimu je nekdo ukradel lastnorodno spisano glasbeno delo Palestrine, vredno 100.000 lir. Rokopis je najbrže kje na Nemškem.

— Spomenik Nikoli Zrinškemu, junaku iz Sigeta, so slovensko odkrili v nedeljo v Čakovcu. Slavnostni govor je imel bivši ogrski naučni minister Wlassic. Spomenik ima seveda samo madjarski napis.

— Nemški vohuni? V okolini Ampezza na tirolsko-italijanski meji so italijanski oržniki zaprli tri hribolazce iz Nemčije, ki so si fotografovali italijanske trdnjave.

— Bolezni saškega kralja Jurja se je zboljšala ter je kralj izven nevarnosti.

— Ivan Orth na Japonskem? Nekemu nemškemu listu poročajo iz Tokija, da je bivši avstrijski nadvojvoda, ki je prevzel ime Ivan Orth ter zginil brez sleda, v Tokiju kot instruktor japonske armade, seveda pod drugim imenom.

— Rumunski kralj je pri prilikah nekega dvoboja med nekim profesorjem in odvetnikom zelo ostro obsojal dvoboja.

— Cesarski Sshare Jakob I (milijonar Lebady) se hoče odpovedati krovu in državi, ker mu je ta budalost požrla že več milijonov, tako da se jedva utepa upnikov.

— **Odrečena promocija.** Nedavno bi bil moral biti v Kolosvaru promoviran za doktora prava Ivan Pászuly, ki pripada romunski na-

rodnih stranki. Mladi pravnik je izdelal disertacijo »O ogrskih zakoničih. V tej razpravi je očital ogrski državi, da postope napram drugim narodnostim v državi krično, nestrupno in strankarsko. Profesorski kolegi je disertacijo enočasno zavrgel ter na dan promocije naznani mlademu doktorandu, da ne zasluži doktorske diplome ogrski državljan, ki blati ogrske zakone. — Resnica odi

— **Požrtovani Rusi.** Ruski »Čerkovnyj věstnik« v 14. štev. piše: Iz vasi prihajajo cele množice poročil, katera dokazujejo, kako v resnicu globoko in iskreno ljubezen goji prostor rusko ljudstvo do domovine. V neki vasi po božji službi, ko je duhovnik iz cerkve pristopil je k njemu 60-letni starček in ves ginjen s solzami v očeh rekel duhovniku: »Batuška naznani carju batuški, da sem pripravljen iti v vojsko; naj car vzame tudi moje sinove; imam 4 in vse hočem dati v carjevo službo!« Prosto ljudstvo tudi žrtvuje v korist vojsko vse, kar ima. V neki vasi je 75letna starica-zakotnica prinesla kos prta prihranjenega za svoj pogreb in rekla: »Vzemi batušku, tam ga potrebujejo; po moji smrti že kdo pokrije moje telo.«

— **Koliko papirja se izdelava na svetu.** Po najnoviješem proračunanju se izdelava vsako leto 1.800.000.000 funtov papirja. Od tega se porabi polovica za tisk, šestina za pisanje in ostali del za druge svrhe. Vlade ga potrebujejo 200 milijonov funtov, za pouk se ga porabi 180 milijonov, za industrijske svrhe se ga porabi 180 milijonov funtov, trgovina ga potrebuje 240 milijonov funtov, 100 milijonov funtov se ga porabi za zasebna dopisovanja in 900 milijonov funtov gre v tiskarne. Papir izdeluje 3900 tovarn, v katerih deluje 90.000 moških in 180.000 ženskih. 100.000 oseb se peča z nabranjem starih cunj.

— **Japonska ženitna ponudba.** V nekem dnevniku iz Tokija je citati sledečo ponudbo: »Sem lepa ženska. Moji krasni dolgi lasje me ogrinjajo liki oblik. Mehke kot pašnik so moje prsi. Mehak in lep kot nežna cvetka je moj obraz. Bogata sem dovolj, da lahko brez skrbi prehodim s svojim bodočim soprogom pota življenja. Ako bi našla dobrega, pametnega, izobraženega gospoda z lepim vedenjem, sklenila bi z njim zvezo za življenje ter bi pozneje deila z njim zabavo (?), da bi bila z njim v krsti iz rožnatega mramorja pokopana. To se sicer čita lepo in poetično, toda pri Japoncih in Japonkah so pretiravanja in fraze doma.«

— **Me velja.** Reginald Vandebild je sedel v čitalnici v Newportu in čital. »Ti socialisti«, je rekel, »niso nič boljši kakor mi, kadar jim kaj dišiš. »Star kmet na Rhode Islandu je pognal vse svoje imetje in postal socialist. Lotil se je svojega soseda, da bi ga pridobil za socializem. »Tead Ezdra«, je rekel sosedu, »razumeš me, kaj ne? Ali misliš, da moramo

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 14. junija 1904.

Naložbeni papirji.

	Denar	Blago
4 2/3% majeva renta	99.25	99.55
4 2/3% srebrna renta	99.05	99.25
4% avstr. kronska renta	99.30	99.50
4% zlata	118.55	118.75
4% ogrska kronska	97.20	97.40
4% zlata	118.15	118.35
4% posojilo dežele Kranjske	100—	100.75
4 1/2% posojilo mesta Spljet	100.25	101.25
Zader	100—	101.25
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	100.25	101.25
4% češka dež. banka k.o.	99.75	99.85
4% ž. o.	99.75	100.05
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101.80	102—
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	106.60	107.60
10% pr.	101—	102—
4 1/2% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	100.75
dež. hr." ogrske cen.	100—	100.65
4 1/2% z. p. ogr. hip. ban.	100—	100—
4 1/2% obl. ogr. lokalnih že-	100—	101—
leznic d. dr.	99.75	100—
4 1/2% češke ind. banke	98.50	98.50
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.50	100—
4% prior. dol. žel.	99.50	100—
3% juž. žel. kup. 1/1/	293.25	295.25
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	100.75	101.75

Srečke.

Srečke od I. 1854	183—	193—
" " 1860 ^{1/2}	182—	184.50
" " 1864	257—	260—
" tizske	120—	163.70
" zem. kred. I. emisije	296—	306—
" II.	290—	298—
" ogr. hip. banke	268—	274—
" srbske a frs. 100—	9.0—	93—
" turške	127.50	128.50
Basilička srečke	21—	21.90
Kreditne	485—	474—
Inomoške	80—	84.50
Kraške	78—	82—
Ljubljanske	67—	70—
Avt. rud. križa	53.50	55.50
Ogr.	29—	30—
Rudolfove	87—	72—
Salicburske	75—	79.50
Dunajskie kom.	5.2—	5.22—
Delnice.		
Južne železnic	77.50	78.50
Avtro-ogr. železnic	633.75	634.75
Avtro-ogr. bančne delnice	1621—	1631—
Avtro. kreditne banke	639.50	640.50
Ogrske	74.4—	74.5—
Zivnostenske	249.50	250.50
Premogok v Mostu (Brux)	60.2—	60.8—
Alpinske montane	408—	409—
Práška žel. in dr.	1995—	2005—
Rima-Murányi	484—	486—
Trbovški prem. družbe	305—	308—
Avtro. orožne tovr. družbe	474—	477—
Češke sladkorne družbe	154—	156—
Valute.		
C. kr. cekin	11.33	11.38
20 franki	19.01	19.03
20 marke	23.46	23.54
Sovereigns	23.92	24—
Marke	117.30	117.50
Laski bankovci	95.10	95.30
Rubli	253—	254—
Dolarji	4.84	5—

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 14. junija 1904.

Termin.

Pšenica za oktober	50 kg K	9.12
Rž oktober 1904.	50 "	6.87
Koruza julij 1904.	50 "	5.27
" avgust	50 "	5.38
" pomlad	50 "	5.58
" oktober	50 "	5.88
Efektiv.		
5 vin. višje.		

Effektiv.

5 vin. višje.

Svarilo!

Kdor moji ženi Luciji Rešek, zdaj omoženi Šolar v Mojstrani, ozroma v Hrušici, kaj posodi ali kaj drugače da, nisem jaz da danas njega dneva več plačnik. 1675—1

V Mojstrani, 13. junija 1904.

Ivan Šolar

mizarski mojster v Mojstrani št. 24.

Vagon mecesnovih plohor

po 6 cm in 5 cm debelih, samo gest deč leš (Steinlarche), je naprodaj. Več pove lastnik J. Peterne na Bledu. 1682—1

Mlinar

ki bi mlel štule, se sprejmé, oziroma se da v najem mlín. Nastop od 17. do 20. julija t. l.

Več pove lastnik Avgust Terpinc v Kamniku. 1674—1

Spretnega žičarja

(Grobzieher) sprejme takoj za stalno žičarnica na Nižje Avstrijskem.

Ponudbe z navedbo sedanjih služb pod "W. C. 3691" odpošilja Rudolf Mosse, Dunaj I, Sellerstätte. 1670 2

Prodajalko

izvežbano v prodaji špecijskega blaga sprejme

IVAN JELENČ v Tržiču Gorenjsko. 1683—1

Javljam, da prevzemam v delo

slikanje napisov in črk

ter jih izvršujem kar najboljše, moderno in v lepih barvah. 1617—4

B. GROSSE

slkar za napisne in črke

Ljubljana, Mestni trg 17/II.

Cinov pesek (Zinnsand)

! najnovejše sredstvo za čiščenje in snaženje!

očišča vsakršno kuhinjsko posodo in vse kovinske predmete iz bakra, Kayserevga cina (Kayserrzinn), dalje kopalne banje itd., da so kakor novi. Presenetljiv uspeh.

Slovita priznanja. Ceno, ker se lahko vedno zopet rabi. Prosim, poizkusite.

V Ljubljani naprodaj pri 1603 4

V. Golobu, Mestni trg štev. 10.

Prodajalka mesta oddaja tovarnar

Otto Schmidt v Draždanah A 27.

Dr. E. Šlajmer

odpotuje za 5 tednov.

1673

Ces. kr. avstrijske

državne železnice

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

vejaven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE inž kol. PROGA CRZ TRBIZ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzen-f ste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez K'sin-Reiffing, v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5 uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih.

— Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzen-feste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reiffing v Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osobni vlak v Podnart-Kropo le ob nedeljah in praznikih ob 2. junija naprej. — Ob 3 uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 10. uri 10 m popoldne osobni vlak v Podnart-Kropo le ob nedeljah in praznikih ob 2. junija naprej. — Ob 3 ur 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Franzen-feste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN V KOČEVJE. Osobni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osobni vlak v Trbiž ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje, PRIHOD V LJUBLJANO inž kol. PROGA IZ TRBIZA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osobni vlak z Dunaj, čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razred). — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj z Lesc-Hudele ob nedeljah in praznikih ob 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak z Dunaj, Lipskega, Prague, Franzen-feste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejovic, Linca, Ljubnega, Celovca, Pontabla, čez Selzthal z Inomosta in Solnograd. — Ob 10. uri 40 m ponoči osobni vlak z Trbiž ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj z Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 33 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči osobni vlak z Grosupljega ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 8. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 52 m popoldne, ob 8. uri 13 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Cas prihoda in odhoda je ozначен po srednjeeuropejskem času ki je za 2 min. pred krajnjim časom v Ljubljani.

Deželni odbor kranjski oddaja potom javne dražbe naslednja dela v izvršitvi:

1.) Odstranitev jezu na Krki pri Brodu in odkop otokov

v proračunjenem znesku 4000 K.

2.) Zagradbo levega brega Krke pri Mrščjivasi v proračunjenem znesku 600